

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-53/16-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školských zařízení	Dětský domov a Školní jídelna, Čeladná 87, příspěvková organizace
Sídlo	739 12 Čeladná 87
E-mail právnické osoby	ddceladna@volny.cz
IČ	60 043 661
Identifikátor	600 031 217
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Kateřinou Surovíkovou, ředitelkou školského zařízení
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj, ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava
Místo inspekční činnosti	739 12 Čeladná 87
Termín inspekční činnosti	25. - 27. leden 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem a školní jídelnou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro dětský domov a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Posuzovaným obdobím jsou školní roky 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti.

Charakteristika

Dětský domov a Školní jídelna, Čeladná 87, příspěvková organizace (dále „zařízení“, „subjekt“) vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost dětského domova (dále „DD“) a školní jídelny (dále „ŠJ“).

DD je umístěn v krásném prostředí pohoří Beskyd na okraji obce. Děti tak mají velké možnosti pro aktivní pobyt venku. Subjekt je koedukované zařízení pro děti ve věku zpravidla od 3 do 18 roků, případně do ukončení přípravy na budoucí povolání, kterým byla nařízena ústavní výchova, případně nařízeno předběžné opatření, a které ze závažných důvodů nemohou být vychovávány ve vlastní rodině nebo být umístěny v jiné formě náhradní rodinné péče.

Kapacita DD byla stanovena na 46 dětí (tj. 6 rodinných skupin). Evidenční stav k termínu inspekční činnosti byl 39 dětí (z toho 5 předškolního věku, 19 plnicích povinnou školní docházkou, 13 vzdělávajících se ve středních školách, 1 osoba studující na vysoké škole a 1 je evidovaná na úřadu práce), z toho 5 zletilých nezaopatřených osob bylo v péči DD na základě smlouvy o setrvání v DD do ukončení přípravy na budoucí povolání. V době inspekční činnosti nebylo jedno dítě přítomno z důvodu léčebného pobytu. Kapacita DD byla k termínu inspekční činnosti naplněna na 84 %, v tomto počtu jsou zahrnuty i zletilé nezaopatřené osoby. Stravování dětí je zajištěno ve ŠJ s kapacitou 75 jídel, která je situována v budově DD.

Aktuální informace o činnosti DD pro veřejnost byly zveřejněny na webových stránkách zařízení (www.ddceladna.cz).

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu dětského domova

Realizovaný Školní vzdělávací program (dále „ŠVP DD“) s platností od 1. září 2014 byl zpracován v souladu se školským zákonem, obsahoval všechny požadované náležitosti. Vzdělávací nabídka zohledňuje reálné podmínky a možnosti zařízení.

Prioritou výchovně vzdělávací koncepce DD je zejména snaha o umístění dětí do původní rodiny, případně do náhradní rodinné péče, dále úspěšné ukončení vzdělání dětí, příprava na budoucí povolání a přechod dětí do samostatného života v běžném sociálním prostředí. Obsah vzdělávání vychází z ročního plánu výchovně vzdělávací činnosti, který odpovídá deklarovaným cílům ŠVP DD. Naplnění ročního plánu je pravidelně vyhodnocováno, ředitelka zařízení přijímá opatření k dalšímu zlepšování výsledků vzdělávání.

Ředitelka zařízení splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon své činnosti. Systém delegovaných kompetencí odpovídal velikosti subjektu, organizační struktura byla vytvořena efektivně. O právech a povinnostech v oblasti státní správy rozhodovala ve sledovaném období ve stanoveném rozsahu, primárně přijímala a realizovala opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér k umístění dětí. V případě umístění dětí mimo zařízení postupovala ředitelka DD v souladu s právními předpisy, a to na základě písemných žádostí osob odpovědných za výchovu a souhlasu příslušných orgánů sociálně-právní ochrany dětí (dále „OSPOD“). Za účelem zajištění stabilního prostředí pro další výchovu a vzdělávání dětí bylo v odůvodněných případech využíváno případových konferencí. Poradním orgánem ředitelky zařízení byla v hodnoceném období pedagogická rada, která projednávala nejen organizační záležitosti, ale zabývala se i výsledky vzdělávání, pokroky dětí a přijímala příslušná opatření. Podklady jednotlivých vychovatelů s výsledky

hodnocení chování a prospěchu by bylo do budoucna vhodné přikládat jako přílohu zápisu pedagogické rady.

Ředitelka DD a vedoucí vychovatel vykonávali pravidelně kontrolní a hospitační činnost (včetně písemných záznamů), která byla zaměřena na denní činnosti i na výkon noční služby. Při přijímání (umísťování) dětí postupovalo vedení zařízení v souladu s právními předpisy. Všechny evidované děti byly do zařízení umístěny na základě rozhodnutí soudu. Od školního roku 2014/2015 bylo do zařízení nově umístěno celkem 14 dětí, všechny na základě rozhodnutí soudu formou předběžného opatření nebo nařízení ústavní výchovy. V adaptační fázi byla dětem věnována zvýšená pozornost a individuální podpora.

Výchovně vzdělávací činnost a denní péče o děti byly ve sledovaném období nastaveny a rozvrženy v souladu s právním předpisem, denní režim respektoval obecné psychohygienické i didaktické zásady. Přímá pedagogická činnost vychovatelů končila v návaznosti na večerku dětí, která byla stanovena na 22:00 hodinu pro celé zařízení.

Ve školním roce 2015/2016 zajišťuje vzdělávání a denní péči o děti DD celkem 18 vychovatelů (včetně ředitelky) a 13 nepedagogických pracovníků. 16 pedagogických pracovníků splňuje podmínky odborné kvalifikace pro práci v daném typu školského zařízení, 2 vychovatelé si odbornou kvalifikaci doplňují příslušným studiem. Všichni předložili platné potvrzení o své psychické způsobilosti vystavené psychologem se stanovenou akreditací. Svoji bezúhonnost doložilo platným výpisem z evidence Rejstříku trestů všech 31 pracovníků (pedagogických i nepedagogických), kteří k termínu inspekční činnosti v DD pracovali.

Pro oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) zpracovala ředitelka zařízení plán, který primárně podporoval odborný růst pedagogů zaměřený na zkvalitňování pedagogických postupů a inovativních metod vzdělávacích činností. Čtyři vychovatelé mají certifikát o absolvování psychoterapeutického výcviku. Využívání získaných poznatků sledovalo vedení zařízení zejména prostřednictvím hospitací.

V rozdělení přímé pedagogické činnosti vychovatelů nebyly zjištěny nedostatky. Noční služba byla zajištěna čtyřmi bezpečnostními pracovníky. Minimální nebo maximální počty dětí stanovené právní normou pro jednotlivé rodinné skupiny nebyly ve sledovaném období překročeny.

Povinná dokumentace byla ve sledovaném období vedena v rozsahu a v souladu s požadavky školského zákona. Vnitřní řád DD byl z hlediska struktury zpracován v souladu s právním předpisem. Po přijetí do DD byly děti prokazatelně seznámeny se svými právy i povinnostmi, s organizací i režimem zařízení. Osobní dokumentace každého dítěte byla systematicky a přehledně vedena sociální pracovníci, obsahovala např. základní osobní údaje, korespondenci s osobami odpovědnými za výchovu dětí a participujícími institucemi, záznamy o školních výsledcích dětí, udělená/uložená opatření ve výchově a programy rozvoje osobnosti dětí, včetně hodnocení jejich plnění. Cíle vymezené v programech rozvoje osobnosti (dále „PROD“), kterých by mělo dítě dosáhnout, vycházejí z jeho aktuální osobnostní charakteristiky a závěrů z adaptačního období dítěte a navazují na předcházející hodnocení vychovatelů. PRODY obsahují postupy sloužící k dosažení vytýčených cílů. Jsou vhodně zaměřeny do oblasti výchovy i školního vzdělávání. Důraz je kladen zejména na individuální přístup, vhodnou motivaci dítěte, jeho přípravu na vyučování, podporu volnočasových aktivit a rozvoj sociálních dovedností. Potřebám dítěte a dosaženému stavu jeho rozvoje osobnosti převážně odpovídají. Záznamy o plnění deklarovaných cílů v oblasti vzdělávání dokladovaly provázanost mezi obsahem ŠVP DD a stanovenými individuálními cíli rozvoje osobnosti dětí. Dokumentace dětí je vedena dvojím způsobem – elektronicky a písemně.

V týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti převažovala zejména příprava na vyučování (samostudium a individuální činnosti vychovatelů s jednotlivými dětmi), dále obsahovaly prvky rodinné výchovy (úklidy, nákupy) a zájmovou činnost dětí a činnosti související s výchovou ke zdraví a zdravému životnímu stylu (např. sportovní a pohybové

aktivity, pobyty na čerstvém vzduchu). Krátkodobé plánování vhodně směřuje k výchovně vzdělávacím cílům deklarovaným v ŠVP DD a odpovídá činnostem uvedeným v ročním plánu výchovně vzdělávací činnosti. Zařízení má jasně stanovená kritéria pro stanovování výše kapesného a pro jeho případné zvýšení nebo snížení v možném rozsahu.

Prevence rizikového chování dětí vychází ze stanovených cílů pro jednotlivé věkové kategorie deklarované v minimálním preventivním programu, který je zpracován na aktuální školní rok. Důraz je kladen na dodržování režimových činností, podporu vlastních zájmových aktivit dětí v rámci činností DD, na rozvoj pozitivního sociálního chování, zvládnutí zátěžových situací a přenos informací o nebezpečnosti rizikového chování přiměřeně jejich věku. K vyjádření svých žádostí, podnětů a připomínek využívají děti přímého kontaktu s vychovatelem v rodinných skupinách. Na organizování besed či školení pro děti i personál se osobně podílí metodik prevence školského zařízení. Zařízení vytváří podmínky pro spolupráci dětí odlišného věku při různých tematických aktivitách, podporuje individuální zájem a talent dětí (např. návštěvy atletického a fotbalového oddílu, základní umělecké školy).

Vnitřní i vnější prostory DD svým uspořádáním naplňují filosofii rodinného prostředí. Materiální podmínky i vnitřní vybavení pro provoz 6 rodinných skupin jsou na rozdílné úrovni. Vnitřní vybavení (stoly, skříně, kuchyňky) se postupně modernizují. Děti mají možnost uzamykání svých osobních věcí u vychovatele. Příležitostí ke zlepšení stavu je pořídit dětem uzamykatelné skřínky ve svých pokojích. Tři zletilé nezaopatřené osoby mají k dispozici tzv. startovací byty v rámci DD a vybrané děti, studující střední školu, mají možnost využívat samostatný studentský pokoj. V rámci efektivního trávení volného času děti využívají keramickou a sklářskou dílnu, kroužek pletení z papíru, vlastní tělocvičnu s lezeckou stěnou a dvěma stoly na stolní tenis, posilovnu. DD esteticky zrekonstruoval velkou kulturní místnost, která se využívá k mnohostranným účelům. Všechny vnitřní prostory byly čistě upravené, vkusně a esteticky vyzdobené. Vnější prostory a prostředí vytváří rovněž příznivé podmínky pro aktivní pobyt dětí venku. Ve venkovním areálu se nachází bazén, herní prvky, tenisový kurt, pozemek s chovem ovcí (děti jsou vedeny k soustavné péči o zvířata). Zařízení je velmi dobře vybaveno pro systematicky podporované volnočasové aktivity (např. jízdní kola, koloběžky, brusle, lyže, míče).

Zařízení vytváří podmínky pro reálné fyzické bezpečí dětí. Postup zařízení při **zajištění bezpečnosti** a ochrany zdraví (dále „BOZ“) je upraven ve vnitřním řádu, v provozních řádech míst, v nichž se pohybují děti a v dalších dokumentech. Pedagogičtí pracovníci zajišťují dohled nad dětmi v zařízení i při akcích pořádaných mimo zařízení. Děti jsou prokazatelně seznamovány s riziky a poučovány o BOZ včetně požární prevence při příchodu do zařízení a následně nejméně dvakrát ročně (na začátku každého pololetí) formou poučení založených v dokumentaci zařízení, stejně tak i před akcemi, které se uskutečňují mimo zařízení. Pedagogičtí pracovníci jsou vzděláváni v oblasti BOZ. V zařízení jsou ustanoveny osoby odpovědné za organizaci první pomoci. Evidenci úrazů dětí zařízení vede v knize úrazů, která obsahuje povinné údaje. Ve školním roce 2015/2016 nebyl zapsán žádný úraz.

Stravování bylo poskytováno v rozsahu zápisu do rejstříku škol a školských zařízení ve vlastní školní jídelně. V rámci plného přímého zaopatření byla dětem poskytována hlavní a doplňková jídla v rámci celodenního stravování a pro věkovou skupinu 15 a více let také druhá večeře. Z důvodu nesprávného výkladu platné legislativy bylo několik dětí chybně zařazeno do věkových skupin strážníků (viz Protokol o kontrole čj. ČŠIT-54/16-T). Jídelničky byly pestré, denně bylo zařazováno ovoce a zelenina. Pítný režim byl zajištěn po celou dobu pobytu dětí v zařízení. Každou sobotu probíhala příprava večeří v jednotlivých rodinných skupinách. Dietní stravování zařízení dětem nezajišťovalo, neboť jejich zdravotní

stav nevyžadoval stravování s omezením. Prostory jídelny byly čisté a vkusně zařízené pro podporu příjemného a zdravého prostředí i vzhledem k rodinným skupinám.

Finanční podmínky zařízení byly hodnoceny na základě ekonomických a výkonových ukazatelů za rok 2014 a zdrojů financování v roce 2015. Zařízení v roce 2014 hospodařilo s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a rozvojové programy (67 % z celkových neinvestičních výdajů), s příspěvkem na provoz a účelově vymezenými prostředky z rozpočtu zřizovatele (29 % z celkových neinvestičních výdajů) a vlastními zdroji (stravné zaměstnanců, ošetřovné, přídavky na děti, příjmy z reklamy aj.), finančními dary a nadačními příspěvky. Hospodařilo s kladným hospodářským výsledkem a finanční prostředky ze státního rozpočtu využilo v souladu s účelem, na který byly přiděleny. Budova zařízení je ve vlastnictví zřizovatele a zařízení je předána k hospodaření. Ve sledovaných letech z vlastních zdrojů a dotací zřizovatele škola prováděla obnovu a rekonstrukci majetku. Běžnou údržbu a opravy zajišťovala z příspěvku na provoz. Zřizovatel poskytoval finanční prostředky na provozní výdaje v dostatečné míře. Z rozvojových programů vyhlášených MŠMT v hodnoceném období obdržela finanční prostředky na zvýšení platů zaměstnanců školského zařízení. Ve sledovaném období získala četné finanční dary a nadační příspěvky zejména na kulturní, sportovní, zájmové a vzdělávací aktivity dětí a potřeby spojené s těmito aktivitami a odměny pro děti.

Významnou součástí koncepce DD je cílená **práce s osobami odpovědnými za výchovu dětí**. Spolupráce vychází ze zájmu dětí o styk se svými zákonnými zástupci a osobami blízkými a zájmu těchto osob o děti. Je realizována zejména formou telefonických, případně osobních kontaktů (což bylo zaznamenáno v knize ostatních návštěv). Další z možností jak navázat kontakt dítěte s osobou nebo lidmi, kteří nejsou biologickými příbuznými je hostitelská péče. Jedná se o dlouhodobý a opakovaný kontakt dítěte žijícího v dětském domově nad deset let doma u hostitelů, např. o víkendech nebo o prázdninách.

V zájmu zefektivnění vzdělávání dětí zařízení spolupracovalo s partnery participujícími na jeho činnosti. Ve sledovaném období úzce spolupracovalo zejména se zřizovatelem, OSPOD, diagnostickým ústavem, dětským psychologem a psychiatrem, Policií ČR, a v poslední řadě se školami, ve kterých se děti vzdělávají.

Vedení školského zařízení aktivně řídí pedagogické procesy a podněcuje pedagogický rozvoj v souladu s jeho koncepcí. Zařízení podporuje zdravý psychický, sociální i fyzický vývoj dětí a vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika. Finanční zdroje, které mělo zařízení ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení naplňování ŠVP. Zařízení vhodně využilo dalších zdrojů ke zlepšení podmínek ve vztahu k dětem pro plnění úkolů výchovných, vzdělávacích a sociálních.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu dětského domova

Naplňování vzdělávacích cílů a výstupů stanovených v ŠVP DD bylo v průběhu inspekční činnosti sledováno a hodnoceno napříč všemi rodinnými skupinami a realizovanými činnostmi (odpoledními, podvečerními a večerními), ve kterých dominovaly zejména příprava na vyučování, odpočinkové a zájmové aktivity dětí a režimové činnosti. Vzdělávací činnosti probíhaly v návaznosti na týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti, které byly umístěny v prostorách rodinných skupin.

Činnosti byly vedeny zejména tradičními formami a metodami práce, pozitivem bylo příznivé pracovní klima a motivační způsob hodnocení, které dětem poskytovalo zpětnou

vazbu. Realizované organizační formy i aplikované metody byly vhodně zvoleny jak k věku dětí, tak i k aktuálnímu složení rodinných skupin. V přípravě na vyučování byla zejména mladším dětem věnována individuální péče, děti byly vedeny ke vzájemné pomoci a toleranci. Výchovně vzdělávací činnost byla primárně zaměřena na poskytování takové míry autonomie rodinných skupin, aby se jejich každodenní život co nejvíce přibližoval životu běžné domácnosti. Rodinné skupiny měly vlastní rozpočet, podílely se na estetizaci pokojů a interiérů skupiny, samy si udržovaly úklidovou činností pořádek a učily se samostatně hospodařit s penězi. Zavedené a dětmi dodržované správné pracovní návyky, společně s aktivitami cílenými na kultivaci vztahů mezi dětmi navzájem a dětmi a dospělými vytvářely vhodný předpoklad pro rozvoj pracovních a sociálních kompetencí. Podporovány byly i další kompetence, zejména kompetence komunikativní, sociální a kompetence k učení. Materiální podpora činností byla na požadované úrovni. Děti byly vhodně vedeny k aktivnímu řešení problémů a k odpovědnosti za výsledek své práce, k bezpečnému a šetrnému zacházení s vybavením zařízení a k praktickému dodržování pořádku, zadané úkoly plnily se zájmem, byly vedeny ke spolupráci.

Vychovatelé vedli děti k samostatnosti, oceňovali jejich zájem a snahu. Respektovali osobní psychomotorické tempo dětí, zohledňovali jejich odlišné potřeby a schopnosti, přihlíželi k jejich nadání i aktuálnímu naladění a stavu, vytvářeli dětem prostor k seberealizaci. Využívali zejména tradiční formy a metody práce, rozvíjeli mezilidské vztahy, posilovali soudržnost rodinných skupin a budovali pocit sounáležitosti mezi dětmi. Primárně převažovaly dovednostně-praktické metody, při kooperativních činnostech děti prokazovaly schopnost spolupráce a vzájemné komunikace. Cíleně byl propojen rozvoj smyslového vnímání s verbální komunikací dětí. Činnosti probíhaly v přátelském a bezpečném sociálním prostředí, které dětem umožňovalo uspokojování jejich sociálních i emočních potřeb. V rámci tzv. volných činností byl vytvářen prostor pro kreativitu a fantazii dětí. Psychoterapeutickou metodou používanou všemi pedagogickými pracovníky zařízení byl společný rozhovor, který napomáhal dětem zvládat pochopení různých situací, důsledků a korekci jednání s cílem hledání vlastní volby optimálního řešení. Komunikace mezi pedagogickými pracovníky a dětmi byla přirozená, spontánní, založená na vzájemném respektu, nespolutracující chování dětí nebylo v průběhu inspekční činnosti zaznamenáno. Vychovatelé věnovali soustavnou pozornost psychohygienickým podmínkám, správné životosprávě i sebeobsluze, čímž naplňovali zásady zdravého životního stylu. Z inspekčních hospitací jednoznačně vyplynulo, že vzdělávání se uskutečňovalo v podnětném a bezpečném prostředí.

Vzdělávání dětí v hodnoceném období vhodně doplňovaly např. jednodenní výlety, víkendové a prázdninové pobyty, kulturní a sportovní představení, besedy a další všestranně zaměřené akce s cílem podpory občanských kompetencí. Rozvoj individuálních zájmů dětí umožňovala také podpora aktivní účasti a zapojení do zájmových útvarů organizovaných DD nebo partnerskými institucemi, zejména do kroužků a útvarů se sportovním a uměleckým zaměřením.

S dětmi, u nichž byl zaznamenán výskyt rizikových faktorů, byly uplatňovány výchovné rozhovory s cílem zjistit příčiny jejich nevhodného chování. Zařízení spolupracuje s externím psychologem a odbornými pracovníky zabývajícími se problematikou prevence a řešením sociálně patologických jevů. Příležitostí pro další období je umožnit všem dětem návštěvu psychologa na základě předchozího oznámení, např. v týdenním plánu.

Vzdělávání dětí se uskutečňovalo ve shodě s deklarovanými cíli sociálního učení s důrazem na úspěšné dokončení základního vzdělání, přechod do středního, případně vysokoškolského vzdělávání a samostatnost po odchodu ze zařízení.

Vychovatelé promyšleji a připravují kvalitní vzdělávání dětí, vytvářejí u nich návyky na účelné trávení volného času. Nabídka zájmové činnosti v DD je pestrá a pro děti podnětná.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu dětského domova

Realizovaný hodnoticí systém byl ve sledovaném období primárně založen na individuálním přístupu ke každému dítěti, uplatňováno bylo zejména neformální verbální hodnocení dětí v průběhu každého dne. Problémy jednotlivců byly řešeny zejména v rámci komunitních a individuálních rozhovorů s dětmi. Pozitivně je hodnocen zejména důraz na samostatnost dětí, vzájemnou pomoc a prohlubování sourozeneckých vztahů, vedení mladších dětí staršími, dále na jednotlivé složky výchovy, podporu talentu u dětí a zdravého životního stylu. Hodnocení naplňování programů rozvoje osobnosti dítěte bylo pravidelně (dvakrát ročně) prováděno formou písemného hodnocení dětí vychovateli. Vychovatelé systematicky sledovali aktuální dosaženou úroveň individuálních výsledků v osobnostním rozvoji dětí, jejich pokroky v sebeobslužných činnostech, v udržování pořádku v osobních věcech i v prostorách rodinných skupin.

V průběhu inspekční činnosti byly osloveny přítomné děti, navštěvující 2. stupeň základní školy nebo střední školu, které v rozhovorech se školními inspektory uvedly, že byly seznámeny se svými právy a povinnostmi, v DD se nesetkaly např. s fyzickým trestáním ze strany dětí nebo vychovatelů, mají možnost se vyjadřovat ke svému hodnocení nebo k záležitostem, které se jich týkají, nejsou omezovány v přijímání návštěv nebo vycházek. Porušování práv dětí nebylo v průběhu inspekční činnosti zjištěno, děti uvedly, že jsou v zařízení převážně spokojené a svůj pobyt v DD včetně činností organizovaných zařízení m hodnotily pozitivně.

Útěky dětí ze zařízení (nenávraty z vycházek) byly zaznamenány ve školním roce 2014/2015 pouze u dvou dětí, jedno z nich již dosáhlo plnoletosti a není již ve stavu přítomných. Další dítě má návrh na přeřazení z důvodu opakovaných útěků a krádeží. Z hlediska rizikového a nevhodného chování dětí bylo ve sledovaném období zaznamenáno např. kouření, drobné krádeže, slovní agrese mezi dětmi i vůči vychovatelům. V hodnoceném období byla zaznamenána a řešena i závažná porušení vnitřního řádu DD (pozitivní test na přítomnost omamných a psychotropních látek). V minimálním preventivním programu jsou tato témata opakovaně zařazována, sledována a vyhodnocována. Při řešení negativních jevů vychovatelé úzce spolupracovali např. s psychologem nebo psychiatrem, s Policií ČR, s organizací Renarkon. V rámci protidrogové prevence jsou organizována neformální setkávání s klienty doléčovacího centra.

Za prokázané porušení povinností vymezených vnitřním řádem byla dětem v odůvodněných případech ukládána opatření ve výchově, a to převážně odnětím získané výhody, formou snížení kapesného, omezení trávení volného času mimo zařízení a odnětím možnosti účastnit se atraktivní činnosti. Vedené záznamy v osobní dokumentaci dětí dokládaly, že ve sledovaném období převažovalo udělení kladných opatření ve výchově. Tato opatření ve výchově byla udělována nejčastěji formou poskytnutí věcné nebo finanční odměny zejména za dosažené školní výsledky, pracovní činnosti v prostorách zařízení a za reprezentaci DD na veřejnosti.

Průběžné výsledky vzdělávání ve školách, které děti navštěvují, jsou vychovateli sledovány při každé přípravě na vyučování. Dětem s určitými výukovými problémy je věnována ze strany vychovatelů zvýšená pozornost při přípravě na vyučování, a to zejména individuální prací, důslednější kontrolou jejich přípravy, přezkušováním apod. V rámci prevence školní neúspěšnosti dětí vychovatelé průběžně spolupracovali s třídními učiteli a vyučujícími, pravidelně se účastnili třídních schůzek, v odůvodněných případech využívali telefonický kontakt, což jim poskytovalo zpětnou vazbu a podněty k přijímání opatření.

Ve sledovaném období ke dni zahájení inspekční činnosti ukončilo pobyt v DD celkem 11 nezaopatřených osob. Z tohoto počtu se 7 dětí vrátilo do původní rodiny, 1 dítě přešlo

do samostatného bydlení, 1 osoba byla na útěku a 2 děti byly přemístěny do jiných zařízení. V souvislosti s odchodem zletilých nezaopatřených osob jim zařízení, pokud mají zájem, pomáhá při zabezpečení zaměstnání, ubytování, všem poskytuje materiální a finanční pomoc. Další vývoj dětí i zletilých osob je po jejich odchodu z DD v různém rozsahu sledován, jejich kontakt s některými dětmi DD je udržován prostřednictvím sociálních sítí, s vychovateli jsou v telefonickém kontaktu nebo přicházejí do zařízení na návštěvu. Četnost a rozsah kontaktů je dán zejména jejich zájmem. Informace o dětech, které odešly ze zařízení, jsou získávány také od pracovníků OSPOD, případně z míst, kde bylo dětem zabezpečeno přechodné ubytování a zaměstnání. Na odchod ze zařízení jsou děti postupně připravovány. Průběžně a zejména před dosažením zletilosti, a tím jejich možným odchodem ze zařízení, je dětem zdůrazňován význam úspěšného dokončení jejich studia. Využívána je i možnost prodloužení ústavní výchovy na návrh zařízení. O průběhu a výsledcích vzdělávání byly osoby odpovědné za výchovu dětí seznamovány zejména prostřednictvím písemných, telefonických a osobních kontaktů.

DD se celoročně prezentuje na sportovních utkáních po celé republice. Výrobky výtvarných a rukodělných prací dětí jsou vystavovány v okolních městech na jarmarcích. DD každoročně pořádá cyklistickou soutěž a duatlon pro další DD.

Zařízení systematicky sleduje a zaznamenává procesy výchovy a vývoj každého dítěte s poskytnutím zpětné vazby. Subjekt účinně spolupracuje s orgány péče o dítě a pomáhá tak dětem ve složité rodinné situaci. Vychovatelé přizpůsobují aktivity pro děti tak, aby se na nich mohly podílet všechny a nikdo nebyl vylučován.

Závěry

a) **Silnou stránkou zařízení je:**

- výzdoba společných prostor
- uspořádání jídelny vzhledem k rodinným skupinám
- pestrá nabídka zájmové činnosti
- podpora environmentální výchovy
- možnost samostatného bydlení zletilým nezaopatřeným osobám a poskytnutí studentských pokojů
- promyšlený systém prevence rizikového chování (nabídka besed, přednášek), kterou zajišťuje metodik prevence

b) **Slabou stránkou je:**

- nesprávné zařazování strážníků dle věkových kategorií (viz Protokol o kontrole čj. ČŠIT-54/16-T)

c) **Příležitosti ke zlepšení úrovně poskytovaného vzdělávání má zařízení:**

- zpřístupnit služby externího psychologa všem dětem
- dovybavit nábytek v rodinných skupinách o uzamykatelné skřínky k úschově ceností či kapesného
- doplňovat zápisy pololetních pedagogických rad o přílohu hodnocení prospěchu a chování
- využívat elektronický systém komplexně (záznamy opatření ve výchově, mimořádné odměny)

- d) **V posledním období pěti let se zlepšily** materiálně - technické podmínky pro vzdělávání a péči o děti. Ve spolupráci se zřizovatelem byla realizována revitalizace objektu DD (zejména výměna oken a fasády budovy, postupná rekonstrukce sociálních zařízení, výměna podlahových krytin, obnova nábytku, rekonstrukce topení).

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Úplné znění zřizovací listiny, čj. ZL/285/2001, ke dni 25. 6. 2015, včetně 7 Dodatků
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 8. 12. 2015
3. Jmenovací dekret ředitelky Dětského domova a Školní jídelny, Čeladná 87, příspěvková organizace, dnem 1. 8. 2014
4. Studium pro ředitele škol a školských zařízení, ze dne 10. 12. 2008
5. Školní vzdělávací program, s platností od 1. 9. 2014
6. Výkaz Z 14-01 o zařízení pro výkon ústavní - ochranné výchovy podle stavu k 31. říjnu 2015
7. Koncepce rozvoje školského zařízení, ze dne 18. 3. 2014
8. Výroční zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace 2014/2015
9. Zápisy z jednání pedagogických rad a provozních porady, školní roky 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
10. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti, ze dne 1. 9. 2014
11. Seznam zaměstnanců platný k termínu inspekční činnosti
12. Personální dokumentace zaměstnanců DD – aktuální stav k termínu inspekční činnosti (doklady o vzdělání, psychologická vyšetření, výpisy z evidence Rejstříku trestů)
13. Plán DVPP na školní rok 2015/2016
14. Přehled o absolvování DVPP za školní rok 2014/2015, 2015/2016 k termínu inspekční činnosti (namátkový výběr personální dokumentace pedagogických pracovníků)
15. Vnitřní předpis – rozpis služeb pro pedagogické pracovníky – vychovatele, platný od 8. 3. 2011
16. Vnitřní řád DDŠJ, čj.: DDCE/808/2015, platný od 1. 9. 2015
17. Vnitřní řád školní jídelny, ze dne 1. 9. 2015
18. Seznam udělených/uložených opatření ve výchově za období od 1. 9. 2014 k termínu inspekční činnosti
19. Týdenní plány výchovně vzdělávací činnosti, vedené od září 2014 k termínu inspekční činnosti vedené v elektronické podobě
20. Knihy denní evidence 1. – 6. rodinné skupiny, vedené od září 2014 k termínu inspekční činnosti vedené v elektronické podobě
21. Pokladní deník (1. - 6. rodinné skupiny) – kniha kapesného
22. Matrika vedená k termínu inspekční činnosti (písemná i elektronická verze)
23. Evidenční rozdělení dětí do rodinných skupin, platné k termínu inspekční činnosti

24. Zařazení dětí do škol, školní rok 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
25. Seznam příchodů (umístění) dětí do zařízení v době od 1. 9. 2014 do 26. 1. 2015
26. Seznam odchodů dětí ze zařízení v době od 1. 9. 2014 do 26. 1. 2015
27. Osobní dokumentace dětí evidenčně zapsaných v zařízení k termínu inspekční činnosti
28. Programy rozvoje osobnosti dětí za školní roky 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti vedené v elektronické podobě
29. Smlouva o poskytnutí plného přímého zaopatření po skončení výkonu ústavní výchovy do ukončení přípravy na budoucí povolání (5krát)
30. Minimální preventivní programy pro školní rok 2014/2015, 2015/2016
31. Hodnocení preventivní strategie za školní rok 2014/2015
32. Školní preventivní strategie 2013 - 2016
33. Anketa – 14 záznamů z řízených rozhovorů s dětmi (děti 2. stupně ZŠ, střední školy)
34. Plán kontrolní a hospitační činnosti za školní roky 2014/2015 a 2015/2016
35. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti, školní roky 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
36. Knihy úředních návštěv (písemná i elektronická verze)
37. Kniha ostatních návštěv (elektronická verze)
38. Jednací protokol (elektronická verze)
39. Seznámení zaměstnanců s Vnitřním řádem Dětského domova Čeladná 21. 10. 2015
40. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí k termínu inspekční činnosti
41. Kniha úrazů zavedená od 1. 1. 2006
42. Seznam dětí DD Čeladná k 31. 10. 2015 – evidenční přehled umístěných dětí v období od 31. 10. do 1. 11. 2015
43. Měsíční rekapitulace vydané stravy za září až prosinec 2015
44. Finanční limity na nákup potravin od 1. 5. 2014
45. Rekapitulace záznamu stravovaných osob a poplatků za měsíc září až prosinec 2015 (zaměstnanci)
46. Kalkulace oběda od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2015 ze dne 1. 1. 2015
47. Průměrná spotřeba vybraných skupin na strážníka a den, jídelničky, výdejky, evidence druhých večeří za září až listopad 2015
48. Přehled o dodržování stravovacích norem v roce 2015
49. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace sestavený ke dni 31. 12. 2014 ze dne 21. 1. 2015 a ke dni 31. 12. 2015 ze dne 19. 1. 2016
50. Tabulka č. 1 - Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2014 ze dne 20. 1. 2015 a v roce 2015 ze dne 19. 1. 2016
51. Hlavní účetní kniha období 13/2014 a 12/2015

52. Zúčtování přímých nákladů rok 2014 ze dne 31. 12. 2014 a rok 2015 ze dne 31. 12. 2015
53. Výroční zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace – rozbor hospodaření 2014
54. Dokumentace zařízení – sponzorské dary a nadační příspěvky 2014 a 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava 2, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.t@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Iveta Galušková, školní inspektorka

Mgr. Iveta Galušková v. r.

Mgr. Alice Ošřádalová, školní inspektorka

Mgr. Alice Ošřádalová v. r.

Mgr. Pavel Pyšný, školní inspektor

Mgr. Pavel Pyšný v. r.

Mgr. Kazimierz Worek, školní inspektor

Mgr. Kazimierz Worek v. r.

Ing. Lada Bednářová, kontrolní pracovnice

Ing. Lada Bednářová v. r.

V Ostravě dne 12. února 2016

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Kateřina Surovíková, ředitelka školského zařízení *Mgr. Kateřina Surovíková v. r.*

V Čeladné dne 24. února 2016